

Terveysten edistämisen suuntaviivat Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiirissä

Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin kuntayhtymä
Terveysten edistämisen toimintayksikön johtaja Kari Vihriälä
Kotka 12.11.2009

Väestön terveys ja yleinen hyvinvointi

- Tautien ehkäisy ja terveyden edistäminen on kustannusvaikuttavin tapa lisätä väestön terveyttä

Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin kuntayhtymä
Terveyden edistämisen toimintayksikön johtaja Kari Vihriälä
Kotka 12.11.2009

Sairaalan vahvuuksia väestön terveyden edistämässä

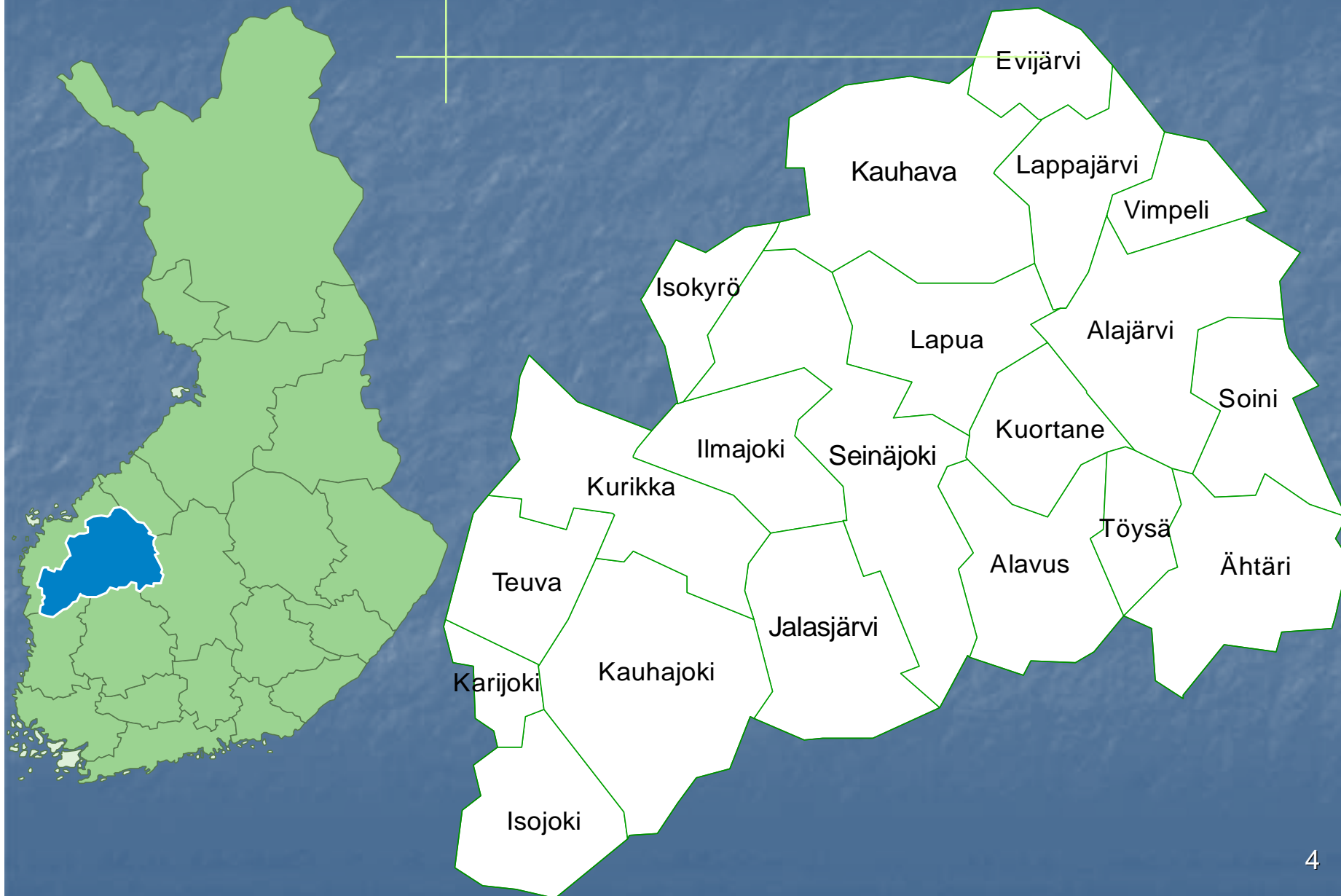
- Sairaala tavoittaa valtaosan alueen väestöstä
- Sairaalalla on laajat aineistot alueen väestön sairauksista ja niiden syistä sekä asiantuntemusta terveyden ylläpitämisen edellytyksistä
- Sairaanhoidopiirillä on hallinnon kautta tiivis yhteistyö kuntapäätäjien kanssa
- Terveyttä Edistävät Sairaalat – verkoston tuki

Etelä-Pohjanmaan sairaanhoidopiirin kuntayhtymä
Terveyden edistämisen toimintayksikön johtaja Kari Vihriälä
Kotka 12.11.2009

Jäsenkuntia 20

Asukkaita n. 198 800

Toiminta-ajatus:

Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin tarkoituksena on edistää väestön terveyttä ja hyvinvointia tuottamalla hyvälaatuisia terveydenhuollon palveluja

(<http://www.epshp.fi>)

Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin kuntayhtymä
Terveyden edistämisen toimintayksikön johtaja Kari Vihriälä
Kotka 12.11.2009

EPSHP

Toimintalukuja vuodelta 2008

- hoitopäiviä ~ 153 000
- hoitojaksoja ~ 27 700
- keskimääräinen hoitoaika 5,5
- poliklinikkakäynnit ~ 235 800
- päiväkirurgiset jaksot 5020
- synnytyksiä 2208
- leikkauksia ~ 20 000
- laboratoriotutkimukset ~1 735 420
- radiologiset tutkimukset ~112 930
- patologian tutkimukset ~25 270

Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin kuntayhtymä
Terveystieteiden toimintayksikön johtaja Kari Vihriälä
Kotka 12.11.2009

EPSHP

Tilastoja vuodelta 2008

- Vakinaisia työntekijöitä ~ 2500
 - lääkäreitä 254
 - sairaanhoitajia 1160
- Toimintakulut ~ 204 M€
- Henkilöstökulujen osuus ~ 126 M€

Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin kuntayhtymä
Terveysten edistämisen toimintayksikön johtaja Kari Vihriälä
Kotka 12.11.2009

EPSHP

Toiminnan painopistealueita:

- hoito- ja tutkimusprosessien kehittäminen
- vaikuttavuuden arviointi, näyttöön perustuva toiminta, kustannus-hyötyanalyysi
- riittävän ja laadukkaan työvoiman turvaaminen, osaamisen kehittäminen ja urasuunnittelu
- terveyden edistäminen

Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin kuntayhtymä
Terveyden edistämisen toimintayksikön johtaja Kari Vihriälä
Kotka 12.11.2009

HPH:n 18 (3 x 6) päästrategiaa

Strategisen suunnittelun 3 kohderyhmää:

1. Potilaat
2. Henkilökunta
3. Sairaalapiirin koko väestö

Toiminnan 6 päälinjaa:

1. Omakohtainen terveyden edistäminen
2. Yhteistyössä tapahtuva terveyden edistäminen
3. Toimintaympäristön terveellisyyden vahvistaminen
4. Terveyden edistäminen sairauksien hoidossa
5. Terveyttä edistävän elämäntavan kehittäminen
6. Osallistuminen koko väestön terveyden edistämiseen

Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin kuntayhtymä
Terveyden edistämisen toimintayksikön johtaja Kari Vihriälä
Kotka 12.11.2009

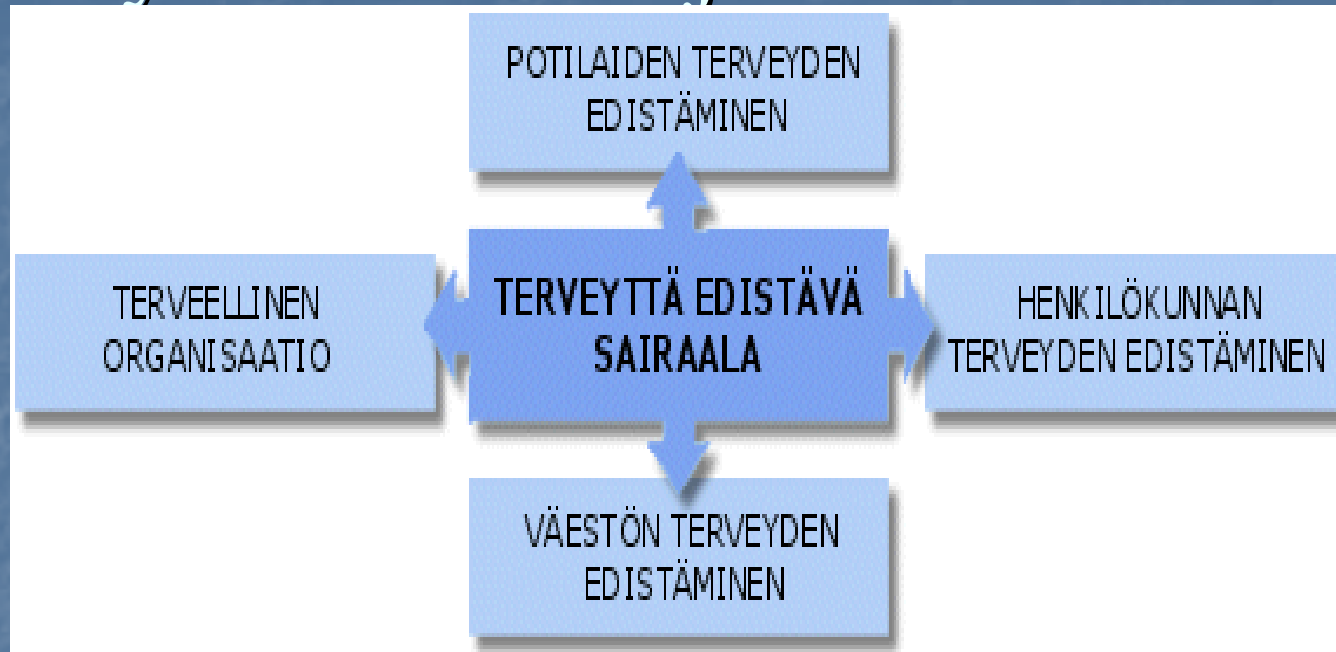
HPH:n laatustandardit

- 1) Virallinen toimintasuunnitelma
- 2) Terveysten edistämistarpeiden arviointi
- 3) Informointi ja interventiot
- 4) Terveellinen työympäristö
- 5) Jatkuvuus ja yhteistyö

Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin kuntayhtymä
Terveysten edistämisen toimintayksikön johtaja Kari Vihriälä
Kotka 12.11.2009

Suomen terveyttä edistävät sairaalat ry:n toiminta-ajatus

- Terveyden edistäminen on sairauksien tutkimisen ja hoitamisen ohella yksi sairaalan perustehtävistä.

Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin kuntayhtymä
Terveyden edistämisen toimintayksikön johtaja Kari Vihriälä
Kotka 12.11.2009

Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin terveyden edistämisen strategiasuunnitelma vuodelta 2002

Toimenpide-ehdotus 1:

- Alueen kunnat laativat ja pitävät ajan tasalla kuntakohtaiset hyvinvointiohjelmat, jotka liittyvät seutukuntakohtaisiin hyvinvointiohjelmiin ja muodostavat yhdessä maakunnallisen hyvinvointiohjelman.

Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin kuntayhtymä
Terveystiedon edistämisen toimintayksikön johtaja Kari Vihriälä
Kotka 12.11.2009

Toimenpide-ehdotus 2:

- Alueen kunnat liittyvät seutukunnittain valtakunnalliseen ja samalla kansainväliseen Terve- kunta –verkostoon.

Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin kuntayhtymä
Terveystieteiden toimintayksikön johtaja Kari Vihriälä
Kotka 12.11.2009

Toimenpide-ehdotus 3:

- Muodostetaan terveyden edistämisen koordinoitiverkosto, mihin kuuluvat seutukuntakohtaiset terveyden edistämisen koordinaattorit sekä maakunnallinen terveyden edistämisen koordinaattori.

Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin kuntayhtymä
Terveyden edistämisen toimintayksikön johtaja Kari Vihriälä
Kotka 12.11.2009

Toimenpide-ehdotus 4:

Väestön terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseksi muodostetaan

1. Sairaanhoidopiirin terveydenedistämisyksikkö (HYTKES)
2. Maakunnallinen hyvinvointialan yhteistyöverkosto

Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin kuntayhtymä
Terveyden edistämisen toimintayksikön johtaja Kari Vihriälä
Kotka 12.11.2009

Terveyden edistämistoiminnan organisaatio / EPSHP/ v. 2009

- Terveyden edistämisen toimintayksikkö (te- yksikkö)
- Terveyden edistämisen neuvottelukunta
 1. Lasten ja nuorten asiantuntijajaosto
 2. Työikäisten asiantuntijajaosto
 3. Ikäihmisten asiantuntijajaosto
 4. Terveyden edistämisen tiedotusjaosto

Neuvottelukuntaan ja sen jaostoihin jäsenten valintaperusteena on terveyden edistämisen asiantuntemus

Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin kuntayhtymä
Terveyden edistämisen toimintayksikön johtaja Kari Vihriälä
Kotka 12.11.2009

Te-yksikkö / Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiiri v.2009

- Toimintayksikkö sijoittuu johtajaylilääkärin alaisuuteen kuntayhtymähallinnon toiminta-alueelle
- Henkilöstö:
 1. Yksikön johtaja (70%)
 2. Terveysten edistämisen koordinaattori
 3. Ennaltaehkäisevän päihdetyön koordinaattori
 4. Kehittämissuunnittelija
 5. Työhyvinvointiasiantuntija (60%)
 6. Sihteeri (60%)

Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin kuntayhtymä
Terveysten edistämisen toimintayksikön johtaja Kari Vihriälä
Kotka 12.11.2009

Te –yksikön ensisijainen tehtävä:

- Tukea alueen väestön terveyden ja yleisen hyvinvoinnin edistämistä osallistumalla asiantunteuksellaan toimintarakenteiden, toimintamallien ja hyviä käytäntöjen käyttöön ottamiseen ja kehittämiseen maakunnan, yhteistoiminta-alueiden, kuntien, perheiden ja yksittäisten kansalaisten toimintaympäristöissä.

Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin kuntayhtymä
Terveyden edistämisen toimintayksikön johtaja Kari Vihriälä
Kotka 12.11.2009

Terveysten edistämisen toimintayksikön toimintasuunnitelma vuosille 2010 -2012

- Suunnitelma esitetään tekstiversiona

Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin kuntayhtymä
Terveysten edistämisen toimintayksikön johtaja Kari Vihriälä
Kotka 12.11.2009

Te –yksikön osallistuminen kansalliseen ja kansainväliseen yhteistyöhön

- Terveyden edistämisen alueellinen yhteistyö / THL
- Suomen Terveyttä Edistävät Sairaalat (STES) – toimintaverkosto
- Health Promoting Hospitals (HPH) - toimintaverkosto

Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin kuntayhtymä
Terveyden edistämisen toimintayksikön johtaja Kari Vihriälä
Kotka 12.11.2009

Ennalta ehkäisevän toiminnan kohdealueet:

- 1) Diabetes ja sydän- ja verisuonisairaudet
- 2) Tuki- ja liikuntaelinten sairaudet
- 3) Mielen terveyden häiriöt ja päihteet
- 4) Tapaturmat

Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin kuntayhtymä
Terveystiedon edistämisen toimintayksikön johtaja Kari Vihriälä
Kotka 12.11.2009

Te –yksikön kriittiset menestystekijät:

- Keskeisen tiedon hankkiminen (STM,THL, KASTE – ohjelma, Tekry, Google)
- Tiedonvälitys; terveystportaali, neuvonta
- Alueellisen asiantuntemuksen hyödyntäminen kehittämistyössä neuvottelukunnassa ja jaostoissa
- Luottamus ja arvostus
- Sujuva yhteistyö kumppanuusorganisaatioiden kanssa
- Yhteensopivat strategiasuunnitelmat

Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin kuntayhtymä
Terveysten edistämisen toimintayksikön johtaja Kari Vihriälä
Kotka 12.11.2009

Etelä-Pohjanmaan terveystaali

- www.terveydentahden.fi

Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin kuntayhtymä
Terveystaalin toimintayksikön johtaja Kari Vihriälä
Kotka 12.11.2009

Terveyden edistäminen / EPSHP (1)

- Henkilöstön hyvinvoinnin tukeminen
 - työhyvinvointiviikko (viikko 40)
 - työhyvinvointiohjelmat
 - esimiesvalmennus
 - varhaisen havaitsemisen ja reagoinnin toimintamalli
 - tupakasta vieroitus

Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin kuntayhtymä
Terveyden edistämisen toimintayksikön johtaja Kari Vihriälä
Kotka 12.11.2009

Terveyden edistäminen/ EPSHP (2)

- Yhteistyö potilasjärjestöjen kanssa
 - kimppaviikko (viikko 15)
- Alueellinen terveyden edistämisen työryhmä
 - yhteistyö järjestöjen kanssa

Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin kuntayhtymä
Terveyden edistämisen toimintayksikön johtaja Kari Vihriälä
Kotka 12.11.2009

Terveyden edistäminen/ EPSHP (3)

- Kehittämishankkeita:
 - D2D (päättynyt 2008)
(<http://www.epshp.fi/d2d>)
 - Pohjanmaahanke (Välittäjähanke)
(<http://www.pohjanmaahanke.fi>)
 - THL:n koordinoima tapaturmien ehkäisyhanke; pilottialueina Etelä-Kymenlaakso ja Etelä-Pohjanmaa

Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin kuntayhtymä
Terveyden edistämisen toimintayksikön johtaja Kari Vihriälä
Kotka 12.11.2009

Terveyden edistämisen haasteita:

- Uhkaavat terveysongelmat; alkoholisairaudet, diabetes, tupakointi, tapaturmat, mielenterveyden häiriöt, väestöryhmien terveyserot, epidemiat, resurssien riittävyys (talous, työvoima)
- Väestörakenteen muuttuminen

Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin kuntayhtymä
Terveyden edistämisen toimintayksikön johtaja Kari Vihriälä
Kotka 12.11.2009

Terveyden edistämisen haasteita:

- Väestön lihominen
- Sairaanhoidon kustannusten hillintä
- Terveydenhuollolle asetettävien vaatimusten kasvaminen
- Globaali markkinatalous

Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin kuntayhtymä
Terveyden edistämisen toimintayksikön johtaja Kari Vihriälä
Kotka 12.11.2009

Mahdollisuuksia:

- Verkostoyhteistyö alueellisella, kansallisella ja kansainvälisellä tasolla
- 3– portainen strategiatyö; väestötaso, riskiryhmät, varhainen diagnoosi ja hoito
- Tieteellisen tutkimuksen tulosten ja tietotekniikan hyödyntäminen
- 3- portainen ohjaus; normi-, tieto-, sopimus-
- Hyvien käytäntöjen jakaminen, innovaatiot

Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin kuntayhtymä
Terveysten edistämisen toimintayksikön johtaja Kari Vihriälä
Kotka 12.11.2009

Mahdollisuuksia:

Jos koko Suomen väestön kuolleisuus ja sairastavuus saataisiin parhaiten toimeentulevien tasolle;

- Suomeen saataisiin lisää 80000 henkilötyövuotta
- Työllisyysaste nousisi noin 75 prosenttiin vuoteen 2050 mennessä

Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin kuntayhtymä
Terveystiedon edistämisen toimintayksikön johtaja Kari Vihriälä
Kotka 12.11.2009

Mahdollisuuksia:

- Terveystenhoitomenot vähenisivät noin kaksi (2) miljardia vuodessa
- Työkyvyttömyyseläkeläisten määrä laskisi 20000:lla
- Sairauspoissaolot vähenisivät yli 1,3 miljoonalla päivällä vuodessa
- Sairastavuus vähenisi 20-40% vuoden 2009 tasosta (STM & THL)

Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin kuntayhtymä

Terveysten edistämisen toimintayksikön johtaja Kari Vihriälä

Kotka 12.11.2009

"Älä haikaale olemattomien
perähän. Pirä miäles unelmia.
Kattele etiäppäin äläkä
jalakoohis."

Johanna Tuomi(toim.) Positiivisuutta pohojalaasittain.
Positiivarit Ky.2004

Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin kuntayhtymä
Terveysten edistämisen toimintayksikön johtaja Kari Vihriälä
Kotka 12.11.2009

” Sää sopeururur parahiten
muutokseen, kun avitat sitä
syntymähän”

Johanna Tuomi (toim.) Positiivisuutta
pohojalaasittain. Positiivarit Ky. 2004.

Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin kuntayhtymä
Terveuden edistämisen toimintayksikön johtaja Kari Vihriälä
Kotka 12.11.2009

”Kaikkia ei voi kukaan teherä.
Mutta, jos jokahinen teköö
pikkuusen, tuloo kaikki
teheryksi.”

Johanna Tuomi (toim.) Positiivisuutta
pohojalaasittain. Positiivarit Ky. 2004.

Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin kuntayhtymä
Terveysten edistämisen toimintayksikön johtaja Kari Vihriälä
Kotka 12.11.2009

KIITOS!

Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin kuntayhtymä
Terveystieteiden tutkimuskeskuksen johtaja Kari Vihriälä
Kotka 12.11.2009